

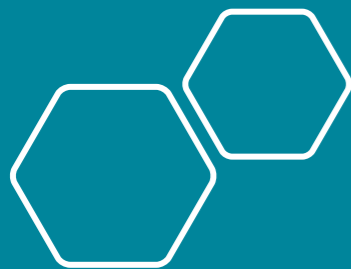

Ekonomikas ministrija

Ēku energoefektivitāte un tās attīstības tendences

Karina Truhanova
Mājokļu politikas departaments
Direktora vietniece

Ogre 17.12.2022.

Direktīvas 2018/844 prasību pārņemšana

- **Standartu nacionālie pielikumi (2019)**
- **Iztulkoti CEN M/480 mandāta 49 standarti**

- **Grozījumi Ēku energoefektivitātes likumā**
(spēkā no 02.11.2020.)
  - **Klasifikācija**
apkures energoefektivitāte un ēkas primārā enerģija
  - **Energosertifikācijas termiņš**
līdz 2040.g. 31.decembrim – daudzdzīvokļu ēkas
līdz 2050.g. 31.decembrim – viendzīvokļa ēkas

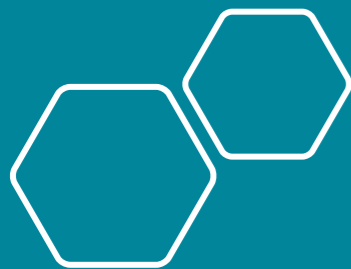

Direktīvas 2018/844 prasību pārņemšana

➤ **Ekspluatējumu ēku energoefektivitātes minimālās prasības**

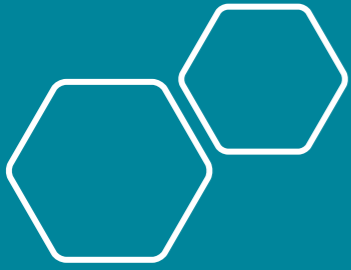
(MK 2020.gada 10.decembra noteikumi Nr.730) (spēkā no 16.12.2020.)

- **Minimālā klase – E klase**
- **Daudzdzīvokļu ēkām - no 2021.gada 1.janvāra**
  - katras telpu grupas patērētās siltumenerģijas uzskaitē («attālinātie skaitītāji» vai siltummaksas sadalītāji)
  - izvērtē – pārvaldnieks
  - metodika: <https://www.em.gov.lv/lv/metodiskie-ieteikumi>)
  - ja uzstādīti pirms 2021.g. 1.janvāra un nav «attālināti nolasāmi» - līdz 2027.g. 1.janvārim nodrošina

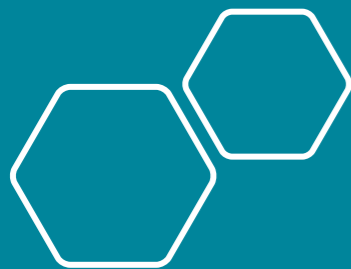
Direktīvas 2018/844 prasību pārņemšana

- **Ekspluatējumu ēku energoefektivitātes minimālās prasības**
- **Nedzīvojamām ēkām – līdz 2025.g. 1.janvārim aprīko ar ēkas automatizācijas un vadības sistēmu ja:**
  - *lietderīgā nominālā jauda pārsniedz **290 KW***
  - *apkures vai apvienotas apkures un ventilācijas sistēmas vai*
  - *gaisa kondicionēšanas vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmas vajadzībām*

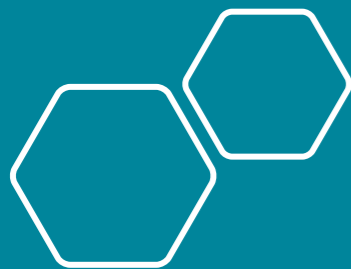
Direktīvas 2018/844 prasību pārņemšana

- **LBN 231-15 Dzīvojamo un publisko ēku apkure un ventilācija**
(spēkā no 20.06.2020.)
  - **Jaunbūvējamas ēkas** aprīko ar pašregulējošām ierīcēm gaisa temperatūras atsevišķai regulēšanai katrā telpā vai telpu grupā, ja tas ir tehniski iespējami un ekonomiski pamatoti

- **LBN 261-15 Ēku iekšējā elektroinstalācija – prasības elektromobilitātei (*uzlādes punkti un elektrības kabeļu kanālu infrastruktūra*)**
  - *jaunas ēkas un ēkas, kuru atjaunošana vai pārbūve skar vismaz 25% no ēkas būves elementu kopējās laukuma virsmas*
  - *automašīnu stāvvietas atrodas ēkas iekšienē*
  - *atjaunošana vai pārbūve ietver automašīnu stāvvietas vai ēkas elektroinstalāciju*

Direktīvas 2018/844 prasību pārņemšana

- **LBN 002-19 Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika**
(spēkā no 01.01.2020.)
- No 2021.g. 1.janvāra akceptētās būvniecības ieceres – ēkām jāatbilst GNEE (*gandrīz nulles enerģijas ēkas*) prasībām

Direktīvas 2018/844 prasību pārņemšana

➤ **Ēku energoefektivitātes aprēķina metodes un ēku energosertifikācijas noteikumi**

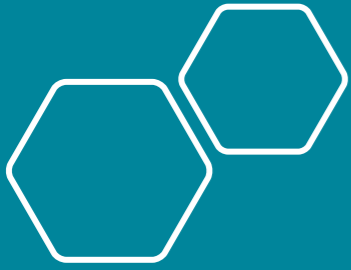
(MK 2021.gada 8.apriļa noteikumi Nr.222, spēkā no 16.04.2021.)

○ **Jauns energosertifikāta veids**

- *izmērītie dati; pārskats par uzlabojošiem pasākumiem nav obligāts*
- *ēkai - individuāla enerģijas patēriņa uzskaite*
- *pieejami enerģijas patēriņa dati par vismaz pēdējo triju gadu periodu*

○ **Pagaidu energosertifikāts – sagatavojams jau projektēšanas stadijā**

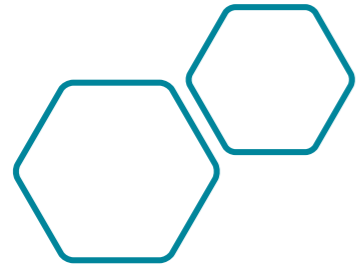
- *Nododot ekspluatācijā neatkarīgais eksperts:*
  - *novērtē būvelementu un inženiersistēmu faktiskos energoefektivitātes rādītājus un to atbilstību projekta dokumentācijai*
  - *precizē energosertifikātu*

Direktīvas 2018/844 prasību pārņemšana

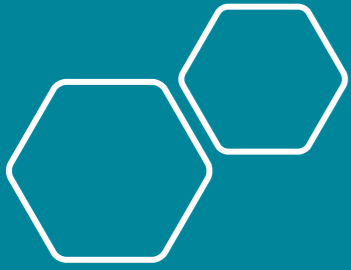
- **Klasi** nosaka atbilstoši dzīvojamās vai nedzīvojamās ēkas apkurināmajai platībai, sadalot tās trīs grupās – 50-120m²; 120 – 250 m²; virs 250 m²
(*energoefektivitāte - ar ēkas platībai atbilstošām būvizmaksām*)

- **Brīvprātīga ēku energoefektivitātes klase A+**, kas nosaka vēl augstākas sasniedzamās prasības attiecībā uz kWh/m² rādītāju nekā gandrīz «0» enerģijas ēkai
  - Apkure ≤ 30-40 kWh/m²
  - Prim.en. ≤ 65-120 kWh/m²

- **Iepriekš:** gandrīz «0» enerģijas ēkas prasības – augstākās Latvijā

**Direktīvas
projekts par
Ēku
energosniegumu**

Direktīvas projekts par Ēku energosniegumu

- 2050.gadā DV ēku fondu veido jau **bez-emisiju ēkas** (līdz šim standarts bija – GNEE)
- **Minimālie energoefektivitātes standarti** nedzīvojamām un dzīvojamām ēkām (*līdz noteiktam datumam, ēkām jāsasniedz noteikts energoefektivitātes rādītājs*)
- **Komisija uzrauga** 2033. un 2040. gadā minēto vērtību sasniegšanu un vajadzības gadījumā sniedz ieteikumus
- **Dziļā renovācija** - jēdziens apzīmē ēku renovācijas zelta standartu. Tā ir renovācija, ar kuru ēku vai ēkas vienību pārveido:
  - *pirms 2030. gada 1. janvāra – par gandrīz nulles enerģijas ēku*
  - *no 2030. gada 1. janvāra – par bez-emisiju ēku*
- **Renovācijas pase** – ceļvedis renovācijas posmiem, lai vēlākais līdz 2050.gadam ēku pārveidotu par bez-emisiju ēku

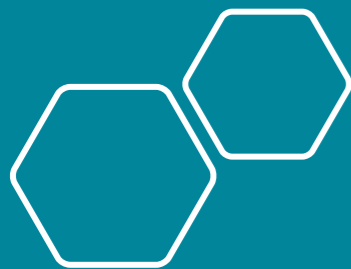

Direktīvas projekts par Ēku energosniegumu

Saules paneļi

- Jaunās ēkas ir jāprojektē tā, lai optimizētu to saules enerģijas ražošanas potenciālu = vēlāk jābūt iespējai rentabli uzstādīt saules enerģijas tehnoloģijas uz ēkas
- DV nosaka kritērijus saules paneļu uzstādīšanas pienākumam un atbrīvojumiem, ņem vērā:
  - *tehnoloģiskās neitralitātes principu*
  - *novērtēto saules enerģijas iekārtu tehnisko un ekonomisko potenciālu*
  - *ēku raksturlielumus*
  - *arī citus būtiskus faktoros, piem., elektrotīkla strukturālo integritāti, bioloģisko daudzveidību un stabilitāti*

Direktīvas projekts par Ēku energosniegumu

- **Katlu, kas darbināmi ar fosilo kurināmo, uzstādīšanas finansēšanas aizliegums**
- no 2025.gada 1.janvāra DV nesniedz nekādus finansiālus stimulus katlu uzstādīšanai, kas darbināmi ar fosilo kurināmo, izņemot - lēmums par finansēšanu pieņemts līdz 2025.gadam

Ekonomikas ministrija

Paldies!